

Ilmajoki-Seura ry (www.ilmajoki-seura.fi)

Ilmajoen Joulu 2001

45. vuosikerta, 96 sivua

Julkaisija: Ilmajoki-Seura ry

Toimittaja: Antti Välimäki

Julkaisutoimikunta: Simo Isotalo, Satu Kangas, Terttu Koivusalo, Matti Kullas, Erkki Laitila, Vesa Luoma, Seija Ojala, Tapio Piirto, Esko Rajala, Otto Talvitie ja Toive Tynjälä.

Etukannen kuva: Liisa Laitila. Aitta.

Takakannen kuva: Sulo Siltala. Lumisia puita.

Painopaikka: Kirjapaino Il-Mo

Sisällysluettelo:

Taisto Koskela: LAPSUUDEN JOULUMUISTOJA. Nuotti. s. 4

Elina Pitkäranta: ON JOULU. s. 5

Satu Kangas-Kuittinen: HYVÄN JOULUN TOIVOTUS KAIKILLE ILMAJOKISILLE. s. 6

Kirsti Yli-Ojanperä: ILMAJOEN KUNNAN TERVEHDYS. s.8

VALOKUVAT: Eino Ala-Fossi ja Matti Ala-Fossi kauranleikkoossa ittesitovalla 1962. Toinen

kuva: Viiri oli tärkeä kapistus maalaistalossa, kuvassa Loukasmäen viiri. Kolmas kuva: Toivo

Sillanpää Koskenkorvalla kuvaamassa Yli-Penttilän pihapiiriä. Valokuva: Vesa Luoma. s. 9

Ari Rousu: ILMAJOKI 100 VUOTTA SITTEEN. Henkilöitä: J.E. Antila, Oskar Engman, Herman Pojanluoma, William McKinley. Asiat: Kunnallislautakunta, vaivaiset, huutolaislapset, Ilmajoen naisyhdistys, Neiron ja Pojanluoman koulut, Venäjän asevelvollisuus, Seinäjoki-Kristiina-Kaskinen-rautatie, Yhdysvaltain presidentti. s. 10

Jaana Ala-Huissi: KOLME TANKAA SYKSYSSÄ. s. 11

VALOKUVA: Mäki-Ranta Rannanmäessä 1960-luvun lopussa. Kuvan paja on siirretty Yli-Lauroselaan 1970-luvulla. Kuva: Antti Laitila. s. 11

Vesa Luoma: RIIHI. Savuriihi, nasta- ja tappuripuimakone, kuivaajat, riihen lämmitys ja rukiin puinti, riihisauna. Henkilöitä: Juho Mahlamäki, Saveenkylän talon kaksi poikaa (nimiä ei ole mainittu), rovasti Essen. Paikkoja: Vanha Loukasmäki, Röyskölä, Pirilä, Riihimäki. Valokuvat: Loukasmäen riihi 1800-luvulta. Toinen kuva: Loukasmäen elolavoja. Valokuva: L.P. s. 12

Simo Isotalo. SIIRTOLAISUUS AUSTRALIAAN. Siirtolaisuudesta Ruotsiin, Amerikkaan ja Australiaan, kultalöydöt, Kalevan Kansa-yhdistys, siirtokunta, kaivokset, rautatierakennustyömaat, sokeriruokofarmit, Suomi-farmi, matkustajalaiva, keltainen vaara. Henkilöitä: Matti Kurikka, Nestori Karhula. Paikkoja: Närpiö, Munsala, Queenslandin osavaltio, Helsinki, Hanko, New York, Lohtaja, Cairns, Sydney, Lontoo. VALOKUVAT: Pohjalaisia Australiassa 1920-luvulla: Wiertola Ilmajoki, Sairanen Viipuri, Alalahti Ilmajoki, Chööder Ilmajoki, Pirttiniemi Saarijärvi, Niskanen Nivala, Anttila Kalajoki, Lentinen Kalajoki, Härmänen Alahärmä, Isotalo Alahärmä ja Mäkinen Ilmajoki. s. 14

VALOKUVAT: Suomalaisia ja alkuasukkaita, Antti Isotalo, Nestori Karhula ja kaksi nimeltä mainitsematonta miestä 1920-luvulla Australiassa. Toinen kuva: Kruunuhääkkukue Palonkylän raitilla 1940-luvun puolivälin jälkeen. s. 15

Antti Välimäki: HIIDENKIVELLÄ. s. 16

Simo Isotalo: VANHOJA SEURAKUNNALLISIA VIRKOJA, TOIMIA JA TEHTÄVIÄ.

Diakonissa, unilukkari, seksmanni eli kuudennusmies, ruotimestari, lukkari, urkuri, kirkonisäntä eli kirkkoväärtti, kirkonvartija. Henkilöitä: Fanny Leivo, kirkkoherra Hannelius, Aleksis Kivi, Primus Leppänen. s. 18

VALOKUVAT: Horsma on Etelä-Pohjanmaan maakuntakukka. Valokuva: Vesa Luoma. Toinen kuva: Keväällä 2001 oli sateista ja joki tulvi kolme eri kertaa. s. 19

Topi Luoma: AVIOLIITTO ILMAJOELLA 1802. Vihityt, syntyneet, kuolleet, lapsikuolleisuus, avioliittojen solmimisaika, vuosilukuja 1700-1800, 1801-1802. Henkilöitä: Vihkipareja vuodelta 1802 Adam Qvist ja Anna Elisabeth Stark, Ilkkalan torpparin poika ja Maria Yrjöntyttä, Hannukselan torppari Iisakki Iisakinpoika ja Justiina Mikontytäs, Peuralan lampuoti Mikko Tuomaanpoika Mikkilä ja Maria Kaapontytär Knut, Latva-Nikkolan palkolliset renki Mikael Juhonpoika ja piika Maria Tuomaantytär, Toralan renki Jooseppi Erkinpoika ja Juliaana Tuomaantytär, Fossilan renki Tuomas Juhonpoika ja Susanna Iisakintytär, Könnin renki Israel Juhonpoika ja Liisa Abrahamintytär Sihtola, Yli-Penttilän talon leskiemäntä Marget Juhontytär ja Taneli Matinpöika, Antti Perttelinpöika ja Klaara Matiaksentytär, Heikki Simonpöika Ranto ja Anna Kaarlentytär Karjanmaa, talollisenpöika Jaakko Juhonpöika Yli-Fossila ja Susanna Juhontytär, Tuominiemen talon tytär Sofia Juhontytär ja Antti Tuomaanpöika, renki Juho Heikinpöika ja Maria Efraimintytär Laurosela, Herralan renki Juho Matinpöika Kiikka ja Liisa Juhontytär, talollinen Juho Matinpöika Vähä-Jouppila ja talollisentytär Margareetta Juhontytär Kurikka Tuiskulasta, 3.5.1802 syntynyt Wilhelmina, jonka vanhemmat Adam Qvist ja Anna Stark. s. 20

VALOKUVAT: Rukiinleikkoolla 1944 Alaasen pellolla: Amanda Rintala, Jaakko Tikkaöja, Helmi Puputti, Matti Niukkala, Yrjö Pakkala, Liisa Pakkala, Armi Röyskö, Eine Tikkaöja, Sinikka Niukkala. Toinen kuva: Vesijohdot jäätyivät sotatalvena. Alaasen Kaisu ja Armi ajamassa vettä Siirilän kaivosta. Siirilän Päiviö oli lomalla sodasta. Kolmas kuva: Sontaa kuormataan, äestäjä perässä. Neljäs kuva: Kosti Röyskö kyntämässä kyröllä. Hevoset Lissu ja Ventla. Kuvat omistaa Kosti Röyskö. s. 21

Toive Tynjälä: TYÖVÄENTALOT KULTTUURIN KEHTONA JO 95 VUOTTA

ILMAJOELLA. Työväentalot ja niiden toiminta, Ilmajoen sosiaalidemokraattinen työväenyhdistys, kansalaissota, lapuanliike, sos. dem. työläisnuoriso-osasto, sotavangit, vuosilukuja: 1906, 1920, 1933, 1934, 1936, 1938. Henkilöitä: Martti Ahtisaari, Jaakko Huhta-Kahma, Helena Keihänen, Mauri Keihänen, Sylvi Kyllikki Kilpi, Markku Kivimäki, Seppo Kivimäki, Tommi Kivimäki, Ulla Kivimäki, Viljo Kivimäki, S.G. Koskimies, Aarne Koskimäki, Henri Koskimäki, Tapio Kosunen, Jaakko Kujala, Matti Lepistö Toholampi, Sinikka Mönkäre, Tauno Mäntylä, Eino Neirola, Matti Paasivuori, Marjatta Pakkala, Isak Penttala, Olli Pietilä, Sameli Rajala, Waldemar Rantoja, Maija Rask, Arto Rinne, Raija Rinne, Anselmi Salmi, Arvo Salmi, Senja Salmi, Pauli Seppelvirta, Juho Talvi, Jaakko Tikkaöja, Maire Turunen. s. 22

VALOKUVAT: Kuva vuonna 1906 rakennetusta Ilmajoen Työväentalosta on otettu 1930-luvulla. Entinen nimi oli Pytinki-Kahma. Rakennus hajotettiin vuonna 1938. s. 22

VALOKUVA: Työväenyhdistyksen johtokuntaa vuoden 2001 syksyllä taustanaan taiteilija Viljo Kivimäen teoksia. Valokuva: Toive Tynjälä. s. 23

VALOKUVA: Ilmajoen Ty:n tilaisuus Työväentalossa 1950-luvulla: Pentti Saha, Esko Salovaara, Sakari Tallgren, Martta Rajala, Helvi Tikkaöja, Anselmi Salmi, Arvi Hautamäki, Hugo Jokinen, Vilho Kukkonen, Yrjö Sillanpää, Väinö Salovaara, Eero Vahala, Pentti Hautamäki, Helvi Pelkonen, Väinö Tikkaöja, Selma Kohtala, Helmi Jokinen, Aino Saha, Kaisu Hautamäki, Aarne Rajala, Aliina Rajala, Elsi Koski, Arvo Koski, Pentti Salmi, Tauno Mahlamäki, Arvo Salmi, Juho Tallgren, Aarne Kaivanto. Valokuv. Keski-Lahti. s. 24

Väinö Tuohisto-Kokko: TUOHISTON PUUNJALOSTUSTEHTAAN HISTORIAA.

Henkilöitä: Elias Salomoninpöika Rinta-Kokko, Ulla Juhontytär Latva-Hyövälti, Helena Tuohisto-Kokko, Gabriel Köykkä sitten Tuohisto-Kokko, Matti Tuohisto-Kokko, Sofia o.s. Anttila. Eino Tuohisto-Kokko, Aarne Tuohisto-Kokko, Peter Litmanen, Juho Mullof, Juho Talvi. Vuosilukuja 1834, 1908, 1916, 1919, 1924. Valokuva: Tuohisto-Kokko 1908 ja uutinen Tuohiston puunjalostustehtaan tulipalosta Käkisalmen Sanomissa 31.5.1924. s.

VALOKUVIA: Tuohisto-Kokon sukua vuonna 1908: Matti Tuohisto-Kokko, Pekka Pöirilä, Josefiina Sydänoja (Tuohisto-Kokko), Eliina Mäki-Saari (Tuohisto-Kokko), Juho Tuohisto-Kokko, Hilja Harju-Pöirto (Tuohisto-Kokko), Matilda Tuohisto-Kokko, Sofia Tuohisto-Kokko (Anttila), Maria

Pirilä (Tuohisto-Kokko), Katri Kiviharju (Pirilä), Heleena Tuohisto-Kokko, Gabriel (Köykkä) Tuohisto-Kokon vanha isäntä, Matti Röyskö, jonka puoliso Susanna Röyskö (Tuohisto-Kokko, ei kuvassa), Silja, Toini ja Ilmi Röyskö, Iisakki ja Arvo Jouppila. Toinen kuva: Ilmajokea ilmasta käsin. Kuvassa mm. viimeinen kirkkotalli 1960-luvulla. s. 26-27

Kirjoittajaa ei mainittu: TIEKURIUUTTA. Murrepakina. s. 28

VALOKUVAT: Kaksi talvimaaisemaa kuvannut Marjatta Lähtelä. Kolmas kuva: Lapio nojaamassa seinähirteen. Kuva: Leo Palomäki. Neljäs kuva: Peltoaukeaa silmän kantamattomiin. s. 29

S. O: STALININ VAINOJEN ILMAJOKISIA UHREJA. Siirtolaisinstituutin julkaisemassa kirjassa "Olimme joukko vieras vaan" löytyy tietoja yli 200 etelä- ja keskipohjalaisesta Stalinin vainojen uhreista, joiden joukossa oli Ilmajoella syntyneiksi merkittyjä. Henkilöitä: Kaarle Johan Edvardinpoika Eriksson (Johan Palo), Jaakko Tuomaanpoika Mäki alkuaan Kaunismäki, Paavo Viktorinpoika Palmu, Ville Jaakonpoika Rinne, Veikko Aukustinpoika Sivula ja Juho Juhonpoika Stark. s. 30

Simo Isotalo: SODAT OVAT VAATINEET UHREJA. Norjan tuntureilla, karoliinien kuolonmarssilla 1718 paleltuivat mm. ilmajokiset Lauri Röyskö, Juha Hannuksela, Josef Lund, Jaakko Fossi, Jaakko Peldan, Carl Kempe (Hannuksela), Juha Hoppa, Jaakko Cronberg (Kuhna), Juha Foss (Fossi), Jaakko Girsbäck (Röyskö), Matti Rosensten (Kiikka), Jaakko Rosenqvist (Ollila), Mikko Roos (Jouppila) ja Hans Kruskopp (Hannuksela). s. 30

VALOKUVAT: Ilmajoen yhteiskoulu 1933. Toinen kuva: Ilmajoen yhteiskoulun rakennukset 1969. Kolmas kuva: Ilmajoen yhteiskoulun opettajakunta 1933, rehtori Stenius, Ellen Lahti ja Mauri Röyskö. Kuvassa myös viisi nimeltä mainitsematonta henkilöä. Neljäs kuva: Yhteiskoulun kemiantunnilla 1933. Viides kuva: Etelä-Pohjanmaan suomalaisen kansanopiston ensimmäinen johtaja Niilo Liakka perheineen 1912. Armi, Laina, rouva Siviä o.s. Wallin, Sirkka, Päivä ja Niilo Liakka, joka oli syntyisin Tornioista. Liakan lapsista kaksi kuoli pieninä, Niilo ja Anna. Kuudes kuva: Hedvig Laakso eli Laksolan Hessa, joka myi limonadia ja pullaa opistolaisille. Kuva 1920-luvulta. Hessalla oli sukulaisia Karkussa. s. 31

Reino Saranpää ja Mauno Ylivainio: ILTARUKOUS. Nuotti. s. 32

Kirsti Kivioja: KREIVITTÄREN JALANJÄLJILTÄ ILMAJOELLE. Henkilöitä: Panu Henrik Henrikinpoika, Maija Briita Juhantytär, Lempi Vähämaa, Maria Sofia Henrikintytär, Juho Kustaa Henrikinpoika Autio, Susanna Antintytär Kuhna, Susanna Juhontytär Autio, Antti Kustaa Heikinpoika Ranta, Abraham Anderson, Sylvia Abrahamintytär Anderson, Marc de Flogny, Albert Schweitzer, Kalervo Kallio, Kyösti Kallio, Risto Saalasti, Kerttu Saalasti o.s. Kallio, Einstein, Franco, George Marshall, Harry Truman, Jean Sibelius, Rainier III, Herbert Hoover, Vesainen, Kaisa Kallio. s. 33 **VALOKUVA:** Kalervo Kallio muotoilemassa kipsivalua tohtori Albert Schweitzeristä. Sylvia Kallio kuvassa keskellä. Risto Saalastin arkisto. **VALOKUVA:** Kalervo Kallion veistämä nero, suhteellisuusteoreetikko Einstein valettuna. Kuvan omistaa Kirsti Kivioja. s. 33-34

VALOKUVA. Kuka on tämä entinen muurari? Kuvassa tunnistamaton hattupäinen, viiksekäs muurari kädessään muurauslasta ja tiili. s. 35

Alpo Renko: PIETARI VÄSTI (1751-1826), RAUHAN MIES. Vuosilukuja: 1808, 1809, 1826 ja 1862. Henkilöitä: Pietari Västi, Aleksanteri I, Albert Edelfelt, Sarvela-niminen isäntä Jurvasta, nimismies Kvist (Qvist), Peuralan isäntä Hanneles, kirkkoherra Frosterus, Niilo Harja, Juho Västi (1781-1871). s. 36

Aslak Veijola: TOVEREILLE (ASEVELJILLE). Seuraavat sykähdyttävät rivit on kirjoittanut Pohjois-Pohjanmaalta, Iin pitäjältä kotoisin ollut kadettiluutnantti Aslak Veijola sotarintamalla 1943. s. 37

Otto Talvitie: EI TULLUT ILMAJOEN LIIKE, VAAN TULI LAPUAN LIIKE. Henkilöitä: Vihtori Kosola, Ilmari Talvitie, Juho William Talvitie, Matti Koskinen, Iisakki Nikkola, Jaakko Koskinen, Iivari Koivisto. Vuosilukuja: 1918, 1929. s. 38

VALOKUVAT: Luoman kansakoulun ensimmäiset oppilaat syksyllä 1926. Veikko Hanka, Veikko Rahnasto, Osmo Rinta-Toralala, Tauno Ranta, opettaja Hugo Santakari, Martti Mäkelä, Jaakko Mansikka, Yrjö Luoma, Alli Puska, Aimo Huhtakangas, Laina Harja, Rauni Pyymäki, Seidi West, Kaisa Vettenranta, Tyne Ranta, Väinö Vettenranta, Tellervo Rahnasto, Aune Rahnasto, Lempi Ala-Ranta, Rauha Rahnasto ja Helena West. Toinen kuva: Koskenkorvan Pukarankoski 1923 ja Koskenkorvan sekä Västilän mylly. Kuvan omistaa Vesa Luoma. Kolmas kuva: Kinkereillä väkkäri Kivistö, kirkkoherra Korpinen ja kanttori Perttula. Neljäs kuva: Kuva vuodelta 1949, jossa Lauroselan aitat olivat ennen vastapäätä Ilkan patsasta. Viides kuva: Alajoen perinnealue Laivanpäänmukassa joen itärannalla, jokisauna ja latoja. s. 39

Pentti Lähdesmäki: LIIAN LYHYT HEVOSEKSI. Elettiin talvea 1942. Henkilöitä: Luutnantti Heimo Yli-Härsilä. s. 40

Laotse: KUMPI ON SINULLE RAKKAAMPI, MAINE VAI PERSOONASI? s. 40

VALOKUVAT: Herralan pappilan sali Virkkusen aikaan 1930-luvulla. Toinen kuva: Jorma Rasku, Eino Autio, Pentti Lähdesmäki, Armas Hakala, Eino Vainionpää, Sulo Koivuluoma, Onni Rasku, Heino Mäkelä, Ilmari Hakala, Toivo Koivuluoma, Tauno Perälä, Aarne Huhtamäki, Olavi Talvitie, Oiva Saarenpää, Asseri Rasku, Maija Mäkelä, Toini Lähdesmäki, Lyyli Haveri ja Helga Huhtamäki. s. 41

Kirjoittajan nimeä ei ole mainittu: ELIAS MALAKIAS ROSENGREN (1818-1897) Ilmajoen kirkkoherrojen historiallista perspektiiviä nykyiseen elämään. Kotimatalla-nimisessä Evankelisessa Kalenterissa vuodelta 1901. Henkilöitä: Eljas Johaninpoika Isoniemi eli Rosengren, Tuomas Yrjänänpoika, Helena Matintytär Jaskara, kamreeri Björkbom, rovasti F.G. Hedberg, arkkipiispa Melartin, Suoniemen kappalainen F.H. Vellenius, Marie-Louise Björkbom. s. 42

SANONTOJA: ”Kyllä sen verran pitää vattaa olla jottei kaati reisiä hakkaa”. s. 45

Maarit Moisio: ILIMAJOKIISTEN AMERIKKAA. Novellikilpailun satoa. s. 46

VALOKUVA: Alajoen lato, kuvaaja Antti Laitila. VALOKUVAT: Uuden Neuron koulun oppilasjoukkoa koulunsa vihkiäisjuhlassa lokakuussa 2001. Valokuva Toive Tynjälä. Toinen kuva: Neuron koulun vihkiäisyleisöä. Seija Tirkkonen, Tapio Kosunen, Risto Hakala, Marja Laine, Maria-Terttu Hautanen-Jokela, Kirsi Yli-Ojanperä. Valokuva Toive Tynjälä. s. 48-49

Penni Airas: TAIDEMAALARI JOHN FORSELL. Hänen elämänsä taustat ja vaikuttajat. Henkilöitä: Juho Antinpoika Mäkynen eli John Forssell, Antti Kaarlonpoika Mäkynen, Maria Samelintytär Ala-Harja, Johan Fallström, Hedvig Matintytär Hirvisalo, Matti Matinpoika Korpi, Anna Marintytär Hirvisalo, kirkkoherran apulainen Jakob Schroderus, Sameli Antinpoika Mäkynen, vääpeli Johan Axelinpoika Holmbom, Pietari Västi, Hannu Tadmán, Wilhelm Mansin, Matti Pietarinpoika Ikolaesus (Ikolin), Petter Hällström, kappalainen August Saxelin, senaattori ja vapaaherra Otto Reinhold af Schulten, Anna Carolina Törnqvist, Naema Aurora von Haartman, piirustuksenopettaja neiti Forsman, Lars Johan Källström, arkkitehti F. Granholm, professori Carl Gustaf Estlander, opettaja Sigfrid August Keinänen, taidemaalari Albert Edelfelt, professori Adolf von Becker, taiteilija Pieter Paul Rubens, valtiopäivämies Iisakki Antinpoika Ala-Hannuksela, Juho Salomoninpoika Ristilä, Susanna eli Sanni Iisakintytär Ala-Hannuksela, taidemaalari Charles Carolus Durand, kuvanveistäjä Walter Runeberg, kuvanveistäjä Ville Vallgren, merimaalari Oscar Kleinech, taidemaalari ja oopperalaulaja Otto Wallenius, Emmy Helena Schalvien, Helena Petrovna Blavatsky, eversti H.S. Olcott, Jiddu Krishnamurti, Annie Besant, Charles W. Leadbeater, Rudolf Steiner, Pekka Ervast, runoilija Eino Leino, Otto Könni ja Arvid Järnefelt. s. 50

Krista Kivelä: TALVINEN KOULUMATKANI. Novellikilpailun satoa. s. 54

Juho Mahlamäki: JOULU OROTELLES VUONNA 1937. Murretarina. s. 55

Antti Laitila: JOULUSAUNA. Novellikilpailun satoa. s. 56

Paappa: JOULUPUKKI LOUKASMÄESSÄ. Valokuva: Joulupukki tuli Polle-hevosella Loukasmäkeen viime jouluna. Toinen kuva: Joulupukin tulo hevosella Loukasmäen pihaan oli pikkutyöistä jännää. s. 58

Jessica Ristimäki: JUNA 231. Novellikilpailun satoa. s. 59

Jani Karvonen: KOU:N F-POJILLE SM-KULTAA. Koskenkorvan urheilijoiden pesäpallojoukkueet menestyivät kesällä 2001. Henkilöitä: Jaakko Antila Lapualta, Markus Kettunen Seinäjoelta, Jukka Marttala Jyväskylästä. Janne Rauhala, Jukka ja Matti Latvala, Olli Yli-Karjanmaa sekä Jussi Ala-Nikkola Ilmajoelta. Olavi Kokko. Matti Verto Vähästäkyröstä. Ilkka Uusitalo, Jari Alasmäki. s. 60

Kaisu Mäki: REKIRETKI LASKIAISSUNNUNTAINA. Henkilöitä: Nuorisopappi Toivo Mäenpää ja vaimonsa Anna-Liisa. Esteri ja Hilikka. Anna-Leena. Helena Arola. s. 63

Vesa Luoma: VÄLIKOHTAUS ASEMALLA. Henkilöitä: Jaakko Luoma. s. 64

VALOKUVA: Ovatko nämä ilmajokisia voimailijoita viime vuosituhanneelta? s. 64

Otto Talvitie: PAKINA. Henkilöitä: Antti Välimäki, Elli, sotakaveri Ville, K.A. Sevon. Valokuva: Otto Talvitie 1983. Kuva: Simo Isotalo. s. 65

Kari Marjamäki: ILMAJOKI-OOPPERAPITÄJÄ. Antti Isotalo, Juha Uusitalo, Heikki Hela, Pentti Hietanen, Tiina Puumalainen, Atso Almila, Neil Hardwick, Heini Kivimäki-Hietanen, Ulla Raiskio, Esa Ahonen, Kirsi Tikka, Heikki Keinonen. s. 66

VALOKUVIA: Häjyn Antin haamu: Juha Uusitalo. Toinen kuva: Kylän lapsia; Ilmajoen lapsikuorolaisia. Kuvannut Veli-Pekka Katajamäki. Kolmas kuva: Jääkäri Myllypuron pidätys: Esa Ahonen. Kuvannut Veli-Pekka Katajamäki. Neljäs kuva: Oksat pois ja pala larvaa; Heikki Hela ja Pentti Hietanen. Viides kuva: Konserttiyleisöä. s. 68

Topi Luoma: FRIIJOOS. Murretarina. s. 66-69

Kirjoittajan nimeä ei mainittu: ILMAJOESTA ON KEHITTYNYT MERKITTÄVÄ HÄÄPITÄJÄ. Koskenkorvan Trahteeri, Vanha Loukasmäki, Jussin Kestikartano, Huussin Urheilutalo, Kalajaisjärven leiri- ja kurssikeskus, Herkooli. Kirkkoherra, rovasti Juhani Erkkonen. s. 70

Otto Talvitie: ILMAJOEN VAIVAISUKKO MAAILMALLA. Henkilöitä: Kaija Santaholma, Melloo (Köykän) Köhlströminpoika, veljekset Välimäki, Eemeli Rauhala, Arvo Ranto. s. 74

VALOKUVAT: Jäntevää ojankaivuporukkaa Ionojalla aikaan, jolloin lapio pystyi kuivaan saveenkin. Kuvan omistaa Vesa Luoma. Toinen kuva: Laskumäki – suuri kiista-asia. Valokuva: Mauri J. Hautamäki. s. 75

Otto Talvitie: KUKA TEKI ILMAJOEN VAIVAISPOJAN? Henkilöitä: Juho Jussila, Niilo Mikonpoika Ilkka, Niilo Yli-Ilkka, Mauri Röyskö, Melloo, Kustaa Salamoninpoika Köhlström, Salamoni Köhlström, Salamoni Simonpoika Köykkä, Liisa Kallentytär Yli-Ojanperä. s. 76

Marjatta Lähtelä: HAUTAUS SOTATOIMIALUEELLA. Vuonna 1940. s. 76

Pentti Lähdesmäki: NUORUUSMUISTOJA NÄMÄKIN. Henkilöitä: Lyyli Ojaniemi, Maija Matalamäki, Toini Lähdesmäki, Arvo Mäenpää, Paavo Kupila, Eeli Ojanperä. Ristimäen lukutupa, Kylvölä Rahkonmäellä, Vinttura, Huissi. s. 77

VALOKUVA: Elias Malakias Rosengren. s. 77

VALOKUVAT: Alajoen ns. perinnealueella katettiin lato oljilla. ”Kotekon” pojat töissä.

Olkitäydennystä tekemässä Pauli Yli-Rahko, Jouko Uola ja Vesa Luoma. Toinen kuva: Emäntä ja pelekuunat (pelargoniat) kuusuutusun takana. s. 78

Nimimerkki Kyllä ny pitää jonku teherä jotaki: KARHUJA TAAS NÄHTY ILMAJOELLA. Murretarina. s. 79

VALOKUVAT: Vuonna 1984 tulvavesi nousi, taustalla Pirilänkylää. Toinen kuva: Lienevätkö kyseessä Herralan koulun hiihtokilpailut joskus 1950-luvulla? Kolmas kuva: Titon pojat asfaltoimassa Ilmajoella. s. 80

Toive Tynjälä: TÄLLÄÄSTÄ ME TARVITAHAN JA TÄLLÄÄSTÄ NY SAARAHAN. Reiru vastaanotto ilmajokisilla Oulun seurulla. Ilmajoki-Seura Oulussa. Henkilöitä. Matti Keski-Filppula, Alli Helminen, Matti Laurila, Erkki Koskela, Tarja Halonen, Katri Antell, Satu Kangas, Niilo Liakka, Antti Välimäki, Elise Laitila, Vesa Luoma, Kyösti Haapasalmi, Asseri Hakala, Rauha Knuuttila, Reijo Lauttamus, Anne Lehtola, Toive Tynjälä. s. 81

VALOKUVA: Ilmajoki-Seuran puheenjohtaja Satu Kangas ojensi CCC Groupin tuomikyläläissyntyiselle varatoimitusjohtajalle Erkki Koskelalle Niilo Liakan Ilmajoen pitäjän historian kiitokseksi vieraanvaraisuudesta ja firmansa esittelystä. s. 81

VALOKUVA: Simo Isotalo kutkutti arvoituksillaan yleisön tieto- ja nauruhermoja. s. 82

VALOKUVA: Eteläpohjalaisissa iltamissa Oulunsuun Pirtillä olivat mukana mm. Salme Isotalo, toinen illan juontaja Antti Välimäki, muisteluksia esittänyt Vesa Luoma ja pohjalaisuutta esitellyt Elise Laitila. s. 83

Toive Tynjälä: SUVUT VIIHTYIVÄT SUKUPORINOISSA JA KULTTUURIN PARISSA.

Maria ja Herman Valentin Laitilan sukujuhla Kalajaisissa. Henkilöitä: Erkki Laitila Järvenpäästä, Raili Hakola Ilmajoelta, Sirkka Kriikku Peräseinäjoelta, Esa Laitila Seinäjoelta, Markus Laitila Pirkkalasta, Pentti Laitila Nurmossa. Eugen Uusitalo. Herman Valentin Yli-Renko, Maria Sofia Haapasalmi, Susanna Petterintytär Rein. Petter Reinin suku Lohtajalla, Haapasalmen suku.

VALOKUVA: Laitilan sukua. s. 84

Milma Karesola: TARINAA KIIKERINKYLÄN KOULUN PAIKASTA. Könni-Kiikerin

koulu. Harjunmäen koulu. Keltaniemi. Iisakki Tuisku. s. 85

VALOKUVIA: Savusauna. Toinen kuva: Metsätie. Kolmas kuva: Elo-syyskuun idylliä Alajoelta.

Valokuva: Vesa Luoma. s. 86

VALOKUVA: Ilmajoen lukio toteutti lokakuussa Euroopan unionin Euroscola-hankkeeseen liittyvän opintomatkan Ranskan Strasbourgiin Euroopan parlamenttiin. Matkanjohtajina olivat Ari Rousu ja Eija Välimäki. s. 87

JOULUN ELÄINTIETOVISAILU PERHEEN NUORIMMILLE – Mitä piirroksia esittävät? s. 88

Antti Välimäki: LUMIMAISEMAA. Runo takakannessa.